

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobce: D. P. N.**, nar. „X“, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, t. č. bytem „X“, zastoupeného Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem v Praze 2, ul. Vinohradská č. p. 22, PSČ 120 00, proti **žalovanému: Ministerstvu vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, ul. Nad Štolou č. p. 3, Poštovní schránka 21/OAM, PSČ 170 34, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2015, č. j. OAM-62/ZA-ZA04-HA08-2015, E. č. „X“**,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 6. 5. 2015, č. j. OAM-62/ZA-ZA04-HA08-2015, E. č. „X“, kterým mu žalovaný neudělil mezinárodní ochranu z důvodu nesplněných podmínek uvedených v ust. § 12, ust. § 13, ust. § 14, ust. § 14a a ust. § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně se žalobce domáhal, aby soud uložil žalovanému uhradit mu náklady soudního řízení.

V žalobě žalobce namítl, že žalovaný při zjišťování stavu věci porušil ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Rozhodnutím žalovaného měl být žalobce také zkrácen na svých právech, a to v důsledku

porušení ust. § 12 a § 14 zákona o azylu. Žalobce uvedl, že požádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodů neuspokojivých životních podmínek v zemi jeho původu, když ve Vietnamu je autokratická vláda, nejsou tam dodržována elementární lidská práva svobody, právní systém neskýtá jistotu. Žalobce v tomto směru doplnil, že ze strany orgánů veřejné správy mu byla upírána jeho základní práva, neboť byl nucen násilím a omezováním na jeho osobní svobodě k převodu vlastnictví k pozemku a žalobce se tak cítil ohrožen. Ve Vietnamu bylo žalobci vždy bráněno, aby mohl svobodně projevovat své názory na politiku, chod státního aparátu či vůbec na život ve Vietnamu. Žalobce přitom ve Vietnamu byl členem organizace, která se aktivně bránila donucujícím praktikám místního výboru, který nutil majitele pozemků k odprodeji pozemků za naprosto nevýhodných podmínek. Žalobce byl za svůj odpor dokonce uvězněn, bylo mu opakovaně vyhrožováno násilím a likvidací, což bylo důvodem k opuštění vlasti, vyřízení víza v České republice a následné emigraci. Nyní je žalobce přesvědčen a bylo mu i naznačeno, že v případě jeho návratu mu hrozí ze strany státního aparátu přinejmenším diskriminační zacházení, kdy mu bude z důvodu určité msty jeho život ve Vietnamu ztěžován a bude cílem pravidelných postihů ze strany státních orgánů. Současně je zjevné, že žalobce byl již v minulosti zásadním způsobem ze strany státu postižen na svých základních právech a svobodách v příčinné souvislosti s jeho aktivitou v zájmu realizace boje za dodržení těchto práv a svobod, a proto nelze vyloučit, že se to bude v případě jeho návratu opakovat. Do České republiky tedy žalobce odjel již před více jak 7 lety, s ohledem na výše uvedené skutečnosti. Žalobce přitom nesouhlasí se žalovaným, že o udělení mezinárodní ochrany měl požádat neprodleně po svém příjezdu do České republiky, neboť si dokázal vyřídit na území České republiky pobytové oprávnění, které mu umožňovalo v České republice žít. Teprve v době, kdy žalobci hrozí bezprostředně, že bude muset opustit Českou republiku a vrátit se zpět do Vietnamu, vznikla reálná a aktuální potřeba situaci žalobce řešit pomocí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti má žalobce za to, že s ohledem na politický režim ve Vietnamu, a především jeho protiprávního a nepřiměřeného postihu v minulosti, existuje důvodná obava, že by v případě jeho návratu byl vážně nepřiměřeně a v rozporu s lidskoprávní doktrínou postižen na svém právu na osobní svobodu, a bylo by mu bráněno svobodně se politicky vyjadřovat, či svobodně uvádět své politické názory, tak jak je zvyklý v Evropě. V daném případě jde tedy o nebezpečí z pronásledování z důvodu zastávání názorů a dovolávání se subjektivních práv, což lze podřadit pod důvody udělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12b zákona o azylu, a proto měla být žalobci udělena mezinárodní ochrana dle tohoto ustanovení. Na podporu této argumentace žalobce odkázal na metodickou Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN, a to konkrétně na čl. 195 – 219. Z nich žalobce vyvozuje, že je často nutné uznat žádost žadatele i v případě pochybností, pokud se týká prokázání tvrzení o pronásledování. V daném případě je namístě ptát se, zda doopravdy je v jeho možnostech prokázat své tvrzení o jeho pronásledování a další pravděpodobné perzekuci (odsouzení) po jeho případném návratu, a také zda je zcela nepochybné, že v případě jeho návratu do Vietnamu k žádnému pronásledování docházet nebude, resp. zda bude skutečně a nepochybně zajištěna jeho bezpečnost. Přitom je zjevné, že právo na osobní vlastnictví je právem každé osoby v demokratické společnosti, jež je garantováno předpisy na ochranu základních práv a svobod. V tomto kontextu žalobce též namítl, že žalovaný při svém rozhodování nepřihlédl k informacím vyplývajícím ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv ve Vietnamu ohledně velmi špatné situace dodržování lidských práv ve Vietnamu ze strany vlády. Stejně tak plyne i ze zpráv, které uvádí v napadeném rozhodnutí sám

žalovaný jakožto podklad tohoto rozhodnutí, tedy především Informace Ministerstva zahraničních věcí, Zprávy mezinárodní organizace pro migraci IOM z října 2012 a Informace Human Rights 2014. Přesto, že správní orgán disponuje podklady, jež nasvědčují pravděpodobný postih žalobce či pronásledování v případě jeho návratu do Vietnamu, není k tomuto dostatečně přihlédnuto, a tato hrozba je bagatelizována a dále nerozvedena, resp. rozhodnutí neobsahuje dostatečné úvahy k tomu, proč tato hrozba není důvodem pro udělení azylu, v čemž žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost pro nedostatečné zdůvodnění.

Závěrem žalobce shrnul, že s ohledem na výše uvedené je rozhodnutí žalovaného nejen v rozporu s ust. § 2, § 3, § 4, § 36 odst. 3, § 68 odst. 3 správního řádu, a ust. § 12, § 14 a § 14a azylového zákona, nýbrž i v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, a proto by mělo být toto rozhodnutí zrušeno a věc vrácena zpět žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný spolu se správním spisem zaslal soudu i své písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl, když žalobce nesplňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

K věci uvedl, že na základě vyhodnocení skutkového děje „azylového příběhu“ žalobce dospěl žalovaný k závěru, že jediným skutečným motivem žalobce jsou ekonomické důvody pro legalizaci jeho pobytu na území České republiky. Námitku týkající se míry a úplnosti zjištění skutečností rozhodných v meritu věci vzhledem ke konkrétnímu případu žalovaný odmítá jako účelovou, za argumentaci, která vykazuje znaky paušálního výčtu zákonem stanovených důvodů bez identifikace skutkových a dějových podstat ve vazbě na konkrétní situaci žalobce. Žalovaný rovněž považuje za liché tvrzení žalobce, že v předcházejícím řízení nezjistil skutečný stav věci, pokud sám neuvedl skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí, a to s ohledem na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 21. 9. 2006, č. j. Azs 221/2005 ze dne 21. 9. 2006.

Dále žalovaný uvedl, že žalobce si vědomě vlastní vinou neprodloužil platnost živnostenského oprávnění a jeho povolení k pobytu zaniklo koncem roku 2013 jeho vlastní nečinností. Vedle toho nelze pominout časový sled událostí spojených se žalobcovou „azylovou historií“ a vědomým protiprávním pobytem na území státu, u kterého žádá o mezinárodní ochranu; resp. o doplňkovou ochranu, včetně námítky jeho ohrožení vznikem vážné újmy, který nespovídá o důvěryhodnosti údajů jím uváděných. Také nelze pominout nedůvěryhodnost žalobcových důvodů pro opuštění země původu z obavy z pronásledování v situaci, kdy není ochoten ani identifikovat název sdružení, jehož byl členem, které mělo být vystaveno nátlaku místních orgánů země původu v situaci, kdy mu země jeho původu vystavila náhradní cestovní doklad a umožnila bezproblémový návrat a pobyt na území domovského státu. A konečně nelze přehlédnout žalobcovo výslovné prohlášení o ekonomických důvodech jeho žádosti o mezinárodní ochranu v situaci, kdy o ni požádal až v okamžiku, kdy byl zadržen cizineckou policií a byl ohrožen sankcí za svůj vědomý nelegální pobyt na území České republiky.

Žalovaný je toho názoru, že náležitě zjistil a posoudil skutkovou podstatu a faktický průběh „azylového příběhu“ žalobce. Úkony jím učiněné ve správním řízení provedl řádně, úplně, včas, při aplikaci volné úvahy hodnocení nevybočil z ustálené judikatury. Z informačních zdrojů si zabezpečil aktuální a důvěryhodné informace o stavu vymahatelnosti práva v zemi původu žalobce. Správní orgán žalobci nezpůsobil ani žádnou újmu na jeho oprávněných zájmech svojí nečinností či vadou úkonů jím provedených. Svým jednáním se nedopustil jednání či opomenutí, které by mu způsobilo zkrácení jeho práv. Zákonem

stanovené meze správního uvážení správní orgán nepřekročil. Přitom vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu, odůvodnění rozhodnutí zhodnotilo všechna rozhodná kritéria v meritu věci. Procesní vady správního řízení se správní orgán nedopustil, jeho právní argumentace vycházela z ustálené judikaturní praxe a je zcela konformní se závazky plynoucími z mezinárodních smluv. V souladu s ustálenou judikaturou je žalovaný rovněž toho názoru, že vznik vážné újmy v režimu doplňkové ochrany je vázán na dvě kumulativní podmínky, a to být vystaven trestu smrti nebo být podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, jakož i vážného ohrožení života nebo tělesné integrity“ a na podmínku posouzení míry a intenzity porušování lidských práv. V této souvislosti žalovaný konstatuje, že při hodnocení bezpečnostní situace ve Vietnamu z pohledu stavu dodržování lidských práv vycházel z průběžně aktualizovaných a objektivně relevantních informací týkajících se bezpečnosti v zemi původu žalobce ve vazbě na stav a míru dodržování lidských práv, tedy že své důkazní břemeno řádně unesl. Právo žalobce na doplnění či vyjádření se ke skutkovému ději bylo zachováno, svého práva na doplnění nevyužil. Pohovor se žalujícím byl veden v jazyce jím zvoleném za přítomnosti tlumočníka a žalující svým podpisem stvrdil, že jeho obsahu plně porozuměl a že neuplatňuje žádné námitky či připomínky. Žalovaný je toho názoru, že při hodnocení skutkového děje se řídil zásadu materiální pravdy a pravidlem formální právní logiky, že úplně a řádně zjistil skutečný stav věci a na základě takto zjištěného stavu kvalifikovaně rozhodl.

Při ústním jednání konaném dne 30. 9. 2015 právní zástupce žalobce trval, na tom, že žalobci měla být udělena mezinárodní ochrana, přičemž žalobou napadené rozhodnutí se dostatečně nevypořádalo s argumenty žalobce, a proto trpí nepřezkoumatelností. Žalovaný se v rozhodnutí nedostatečně vypořádal s faktem, že žalobce byl ve Vietnamu členem organizace, která se bránila, nekalým praktikám místních vietnamských orgánů, za což byl žalobce dokonce uvězněn. Tato skutečnost pak byla důvodem, proč žalobce cca před 7 lety opustil svoji zemi původu. V podrobnostech pak odkazuje na dosavadní vyjádření.

Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž ústním jednání navrhla zamítnutí žaloby. Zdůraznila, že institut azylu je mimořádným institutem, který pro svoji podstatu nemůže sloužit k legalizaci pobytu cizinců, jak činí žalobce. Dále uvedla, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu i v souladu se správním řádem, přičemž v případě žalobce nebyly dány žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.

S ohledem na charakter jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zabýval námitkou týkající se nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí.

Žalobce v tomto směru namítl, že žalovaný sice disponoval zprávami, které nasvědčovaly důvodnosti obav žalobce z případného postihu a pronásledování v případě jeho návratu do Vietnamu, avšak k těmto zprávám dostatečně nepřihlédl, neuvedl k nim dostatečné úvahy, proč tyto hrozby nejsou důvodem pro udělení azylu, a také tyto hrozby bagatelizoval.

Předně je třeba uvést, že z judikatury správních soudů plyne, že při přezkumu rozhodnutí, které vychází toliko ze správního uvážení správního orgánu, soudy přezkoumávají, zda takové rozhodnutí bylo vydáno v řádném řízení. Byť je stanovení kritérií správního uvážení věcí správního orgánu a soudy do jejich obsahu zásadně nezasahují, musí tak soud učinit v případech, kdy dojde k překročení mezí správního uvážení (ust. § 78 odst. 1 s. ř. s.) stanovených mimo jiné i zásadami vyplývajících z ústavního pořádku České republiky, jako je zákaz svévole a nepřipustné diskriminace, přiměřenost zásahu a další (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, a rozsudek téhož soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, které jsou dostupné na www.nssoud.cz).

V tomto ohledu je nutné doplnit, že posuzování žádosti o udělení azylu se sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také časové souslednosti. Povinností žadatele o azyl je tvrdit skutečnosti, na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Správní orgán totiž nejen nemůže, ale není ani povinen domýšlet azylově relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil, a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. V řízení o azyl je správní orgán povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvedl (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2005, č. j. 1 Azs 199/2004 – 50, dostupný na www.nssoud.cz). Řízení o udělení mezinárodní ochrany je totiž ovládáno dispoziční zásadou, což znamená, že zdůvodnění žádosti a základ pro spolehlivé zjištění skutkového stavu vytváří samotný žadatel svými tvrzeními. Je to právě on, kdo zná důvody, které jej vedly k opuštění země původu, a kdo může označit skutečnosti, které pociťuje natolik palčivě, že se odmítá vrátit zpátky do vlasti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86, dostupný na www.nssoud.cz).

Uvedené tedy znamená, že v případě přezkumu správního uvážení je tento rozsah determinován nejen např. zákazem svévole, nepřipustné diskriminace atd., nýbrž i tím, jaké relevantní skutečnosti uvedl žadatel o azyl v předmětné žádosti, popř. v průběhu samotného azylového řízení.

Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, a to počínaje str. 3, je zřejmé, že žalovaný se náležitě, zevrubně a pečlivě vypořádal s obsahem zpráv popisujících situaci ve Vietnamu ve vztahu k tvrzením žalobce, pro která mu měla být udělena mezinárodní ochrana (Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 4. 2014, č. j. 99311/2014-LPTP; Zpráva Human Rights Watch 2014 ze dne 21. 1. 2014; Zpráva mezinárodní organizace pro migraci IOM z října 2012 ze dne 2. 4. 2013, aktuální informace databanky ČTK „Země světa, Vietnam“). Soud přitom neshledal, že by žalobcovy obavy z případného postihu a pronásledování v případě jeho návratu do Vietnamu bagatelizoval, jak namítal žalobce. Za bagatelizování žalobcových obav nelze považovat konstatování žalovaného, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že hlavním důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobcem je legalizace jeho pobytu na území České republiky, dále že žalobce se v zemi původu politicky neangažoval v takové míře, aby to naplňovalo důvod pro udělení

mezinárodní ochrany a také že nebyly shledány důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů či pro udělení doplňkové ochrany. Žalobou napadené rozhodnutí tedy nevykazuje nedostatek odůvodnění, který by bránil jeho věcnému přezkumu ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud proto vyhodnotil napadené rozhodnutí jako přezkoumatelné a přistoupil k posouzení věcných námitek.

Z předmětné žaloby vyplývá, že žalobce je přesvědčen o tom, že žalovaný mu měl udělit mezinárodní ochranu popř. doplňkovou ochranu z důvodů uvedených v ust. § 12, ust. § 14 a ust. § 14a zákona o azylu.

Jak je zřejmé ze správního spisu, žalobce jako důvod své žádosti uvedl, že chce mít povolení k pobytu na území České republiky, když již nemá platné povolení k pobytu, s tím, že dlouhodobý pobyt na území České republiky za účelem podnikání měl od roku 2007 do listopadu 2013.

Dle soudu je potřebné uvést, že azylové řízení je zcela mimořádný institut, jenž slouží k ochraně cizinců, kteří pocítují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi původu. V tomto ohledu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2003, č. j. 6 Azs 12/2003-49, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož je azyl právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu není možné za jakékoli pronásledování, ale jen za pronásledování, které je zapříčiněno zákonem uvedenými důvody.

Dle ust. § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Tyto důvody však žalobce neuvádí. Z žádosti o udělení mezinárodní ochrany totiž zřetelně vyplývá, že žalobce tuto žádost podal z důvodu snahy legalizace jeho pobytu na území České republiky, aby zde nadále mohl zůstat, když již nemá platné povolení k dalšímu pobytu na území České republiky. Snaha o legalizaci pobytu na území České republiky však nemůže nikterak odůvodňovat udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 55, dostupný na www.nssoud.cz, navíc platí, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, tj. např. zákon o pobytu cizinců. Na toto rozhodnutí pak navazuje mj. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že „azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodnění strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jak o prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu

cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“

Na předestřené závěru nemůže ničeho změnit ani doplňující tvrzení žalobce obsažené v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následně znovu zopakované při pohovoru k dané žádosti, že se nechce vrátit do Vietnamu, neboť při jeho návratu do země původu mu hrozí opětovné vězení s fyzickým násilím v důsledku jeho členství v organizaci bojující proti poměrům ve Vietnamu v souvislosti nucenými prodeji pozemků, neboť v jeho vlasti nemá žádná lidská práva. V tomto směru považuje soud za případné poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81, z důvodu nesplnění podmínek, dle něhož platí, že o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. V projednávané věci žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 22. 1. 2015, tj. mnoho let poté, co pobýval na území České republiky a skončila mu platnost předchozího povolení k pobytu, a to dlouhodobého pobytu za účelem podnikání, a více než rok a půl po svém návratu z Vietnamu z tříměsíční návštěvy svých rodinných příslušníků v dubnu 2013. Z tohoto důvodu proto nelze hovořit o tom, že by žalobce podal příslušnou žádost bezprostředně poté, co k tomu měl možnost. V jeho případě tuto možnost měl minimálně již v roce 2007, tj. po příletu do České republiky, popř. v roce 2013, tj. bezprostředně po návratu z návštěvy Vietnamu, avšak nevyužil ji. Nebyla-li žádost o mezinárodní ochranu podána bezprostředně po příjezdu do České republiky, nýbrž až poté, co žalobci skončila platnost předchozího povolení k pobytu, a žalobce tak na území České republiky by pobýval nelegálně, shoduje se soud v tomto ohledu s žalovaným, že podání takové žádosti zjevně svědčí o její účelovosti za účelem další legalizace žalobcova pobytu na území České republiky (viz přiměřeně závěry učiněné v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2006, dostupný na www.nssoud.cz).

Podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu platí, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.

V ust. § 12 písm. b) zákona o azylu je pak zakotveno, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 14 zákona o azylu je zakotveno, že pokud v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu dle ust. § 12, tak lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Po zevrubném prostudování tvrzení žalobce, které uváděl ve své žádosti o mezinárodní ochranu a posléze ve správním řízení, dospěl soud k závěru, že žalobce neuvedl věrohodně žádnou skutečnost, z níž by bylo možno dovodit, že by v zemi svého původu, tj. ve Vietnamu, vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Ve správním řízení žalobce sice tvrdil, že byl členem politické organizace, která aktivně bojovala proti poměrům ve Vietnamu v souvislosti nucenými prodeji pozemků, nicméně věrohodnost tohoto tvrzení významnou měrou snížilo to, že žalobce činnost organizace i svoji činnost pro tuto organizaci dokázal popsat jen velice nekonkrétně a mlhavě. Věrohodnost žalobcova tvrzení o jeho politické angažovanosti ve Vietnamu a v souvislosti s tím spojené jeho pronásledování azylově relevantním způsobem, pak významnou měrou snižuje fakt, že žalobce v rámci svého dlouhodobého pobytu na území České republiky za účelem podnikání počínaje rokem 2007 do listopadu 2013 podnikl tříměsíční návštěvu svých příbuzných ve Vietnamu, z níž se v dubnu 2013 naprosto beztestně opět navrátil do České republiky. Žalovaný proto legitimně uzavřel, že žalobci nesvědčí důvod pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť ve správním řízení neprokázal, že by byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.

Dále soud uvádí, že žalovaný z téchže důvodů legitimně uzavřel, že žalobci nesvědčí ani důvod pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. obava z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Za azylově relevantní důvod ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat žalobcovu snahu o legalizaci pobytu na území České republiky poté, co zde mnoho let pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání do listopadu 2013, jak soud již předestřel shora.

Ve vztahu k ust. § 14 zákona o azylu, které upravuje tzv. humanitární azyl, soud uvádí, že se jedná o výjimečný institut, neboť připadá v úvahu pouze tehdy, jestliže není zjištěn důvod pro udělení azylu podle výše citovaného ust. § 12, a to výlučně v případě hodného zvláštního zřetele (např. vysoký věk, zdravotní stav u osob zvláště těžce postižených nebo nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, apod.). Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, nelze výlučně o něj podat žádost a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu je tedy na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. K tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 301/2004 a také na www.nssoud.cz a také ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 – 72, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 375/2004 a také na www.nssoud.cz. Žalovaný správní orgán přitom v dané věci řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobce i stav v jeho zemi, jak vyplývá z obsahu správního spisu i z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Pokud sám

z toho nedovodil důvody pro přiznání humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména když žalobce žádné skutečnosti, z nichž by žalovaný mohl shledat důvody zvláštního zřetele hodné, v průběhu správního řízení ani posléze v řízení před soudem neuvedl. V daném případě má soud za to, že správní uvážení žalovaného spočívající ve volbě neudělení humanitárního azylu nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického posuzování a premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním způsobem.

Dále soud uvádí, že v daném případě žalovaný rovněž nepochybil, pokud v případě žalobce dovodil, že u žalobce nebyly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu. Je tomu tak proto, že žalobce neuvedl a ani v rámci správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobci na základě nich hrozí v případě jeho návratu do Vietnamu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalovaný se rovněž v žalobou napadeném rozhodnutí pečlivě zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě jeho návratu do vlasti nebezpečí mučení či nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, přičemž dle názoru soudu žalovaný zcela správně v tomto směru uzavřel s poukazem na dostupné zprávy o Vietnamu, které jsou součástí správního spisu, že tomu tak v případě žalobce rozhodně není a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil. Soud na tomto místě směrem k žalobci zdůrazňuje, že pokud bude dodržovat platné zákony země, tak mu žádné problémy v zemi původu ze strany vietnamské policie nehrozí.

Dále soud uvádí, že z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se zabýval případným udělením doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu i pro skutečnost, zda žalobci v zemi původu nehrozí vážné nebezpečí z důvodu mezinárodního či vnitřního konfliktu. Žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany ani z těchto důvodů, přičemž soud se s jeho závěrem v tomto směru ztotožnil s ohledem na výše dostupné informace o panujících poměrech ve Vietnamu, kde neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Dále nelze nezmínit, že z informací o žalobcově zemi původu nevyplývá, že by vietnamskému státnímu příslušníkovi v případě podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v cizí zemi hrozilo po návratu ze zahraničí mučení, ponižující zacházení či trest. Navíc je rovněž třeba podotknout, že žádné orgány České republiky neposkytují žádným orgánům Vietnamu informace o tom, kdo zde požádal o udělení mezinárodní ochrany, a proto i v tomto směru jsou případné žalobcovy obavy neopodstatněné.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že neshledal důvodnými námitky žalobce o tom, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, dále že by žalovaný neuvedl, na základě jakých skutečností rozhodl, a také že by nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Soud rovněž neshledal, že by žalobce byl v průběhu správního řízení jakkoliv zkrácen na svých právech. Žalovaný nikterak nepochybil, pokud v žalobou napadeném rozhodnutí uzavřel, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany.

Soud proto uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným, neboť žalovaný vycházel především z vlastních výpovědí žalobce. Soud má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu ust. § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu s tím, že rozhodnutí je taktéž přesvědčivě odůvodněno dle požadavků ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Vydáním napadeného rozhodnutí

tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, a proto soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad I. zamítl.

Současně podle ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly a navíc je ani nepožadoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 30. září 2015

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová